OBSAH

1 Úvod 7
1.1 Význam stavebnictví v národním hospodářství 7
1.2 Podíl tesařských prací na úkolech našeho stavebnictví 7
1.3 Seznámení s obsahem technologie tesařských prací 8
1.4 Pracoviště tesaře 8
1.5 Nejdůležitější předpisy a poučení o ochraně zdraví při práci, osobní hygieně, první pomoci a požární ochraně 9

2 Manipulace s materiálem 13

2.1 Pracovní postupy při manipulaci s materiálem 13
2.2 Způsoby třídění materiálů podle rozměrů, tvarů, druhů a jakosti . 13
2.3 Způsoby ukládání stavebního dřeva — překládání, přirozené sušení 15
2.4 Probírka a měření dřeva 18
2.5 Přehled způsobů ochrany dřeva (natírání, máčení, stříkání) . . . 24
2.6 Bezpečnost práce a ochrana zdraví při styku s ochrannými látkami 27

3 Pomůcky, nářadí a nástroje při ručním obrábění dřeva 29

3.1 Měřicí a rýsovací pracovní pomůcky, upevňovací a přidržovací tesařské nářadí a jejich funkce 29
3.2 Tesařské nástroje při řezání, sekání, dlabání, rašplování, vrtání, hoblování a pilování 33
3.3 Pomocné nástroje a zařízení 42
3.4 Požadavky kladené na pracovní pomůcky z hlediska technických norem a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci 46
3.5 Příprava, nastavení, ostření, ošetření a ukládání nástrojů a pomůcek 46

4 Měření a obrýsování 53

4.1 Výběr, příprava a obrýsování materiálu na zpracování 53
4.2 Způsob měření a obrýsování pomocí metru, úhelníku, vodováhy, olovnice, pásma, šablon a latí 56

5 Ruční opracování dřeva 58

5.1 Technické požadavky na ruční opracování dřeva 58
5.2 Přehled operací při ručním opracování dřeva 62
5.3 Řezání dřeva, ozubení a rozvod pil, způsoby řezání, ochrana proti úrazům 63
5.4 Sekání, štípání, hranění tesáním 66
5.5 Dlabání dřeva 68
5.6 Vrtání a kolíkování 69
5.7 Hoblování, pracovní postup, příčiny špatného hoblování 70
5.8 Sbíjení a šroubování 74
5.9 Rašplování a pilování 78

5.10 Broušení a tmelení 79
5.11 Bezpečnost a ochrana zdraví při ručním opracování dřeva . . . 81

6 Přehled tesařských konstrukcí a prací 83

6.1 Informace o objektech staveb podle oboru staveb a o stavebních dílech 83
6.2 Konstrukce budov pozemních staveb 84
6.3 Tesařské konstrukce a práce 88
6.4 Postup prací na stavbě se zřetelem na tesařské práce 89

7 Základní tesařské spoje hraněného a polohraněného řeziva a kulatiny 95

7.1 Účel spojování dřev, tuhost a stálost tesařských spojů, statické zdůvodnění 95
7.2 Základní tesařské spoje hraněného a polohraněného řeziva a kulatiny 98
7.3 Podélné spoje dřev, sraz a plátování 99
7.4 Příčné spoje dřev 102

8 Hygiena práce 125

8.1 Význam a úloha hygieny práce 125
8.2 Vliv pracovního prostředí na zdraví pracovníků 125
8.3 Vznik a odstranění únavy, poloha těla při práci 128
8.4 Choroby z povolání a ochrana před nimi 132
8.5 Kultura práce 133